

Visą rudenį Lietuvoje vyksta šviečiamoji iniciatyva „Čia tik Lėlė“, skatinanti tėvus ir globėjus sužinoti daugiau apie mirtiną ligą - meningokoko B infekciją, jos keliamą grėsmę ir šiuolaikines apsaugos galimybes. Specialiai šiai iniciatyvai skulptorius Algimantas Kensminas sukūrė iniciatyvos simbolį - lėlę, kuri primena mirtiną ligą išgyvenusį kelerių metų vaiką, tačiau su visam gyvenimui išlikusiais kūno pažeidimais.

Itin tikroviškai sukurtą lėlę visi norintys galės išvysti spalio 23 – 31 dienomis specialioje ekspozicijoje Panevėžio bendruomenių rūmuose.

Žaibiškai besivystanti liga

„Meningokokas B – sunki ir žaibiškai besivystanti liga. Tėvai nespėja prisijaukinti tos minties, kad jų vaikas gali ja susirgti. Atrodytų, gyvename civilizuotame pasaulyje, laikomės higienos įgūdžių, yra gydytojai, kraujo tyrimai ir kaip gali būti, kad tokios ligos užklumpa taip nepastebimai. Jeigu vaikas yra ligos rizikos grupėje, t. y. iki 5 m. amžiaus, tėvai gali padaryti svarbiausią sprendimą – paskiepyti ir jį apsaugoti“, – teigia vaikų gydytoja pulmonologė Iveta Skurvydienė.

2017 m. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro duomenimis, Lietuvoje užsiregistruojama daugiausiai susirgimų meningokokine B tipo infekcija tarp visų Europos Sąjungos šalių. Kasmet suserga apie 80 žmonių, o kas 10 iš jų miršta.

Didžiausia rizika susirgti infekcija yra vaikams iki 5 metų amžiaus. Ypač daug vaikų meningokokine B tipo infekcija užsikrečia pirmaisiais gyvenimo metais, nes jų imunitetas dar nesusiformavęs ir lengvai pažeidžiamas.

Sunku nustatyti, kas yra bakterijos nešiotojas

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, pernai užregistruota 40 susirgimo meningokoku B atvejų, iš kurių penki susirgusieji mirė. Šiomet užfiksuotos dvi iki 5 m. amžiaus vaikų mirtys. Pavojingiausia yra žaibinė ligos forma, kai karščiavimu prasidėjusi liga per 24 valandas gali pasibaigti mirtimi.

I. Skurvydienė atkreipia dėmesį, kad meningokokas B yra neprognozuojama liga. „Mano praktikoje buvo tokia situacija, kai iš penkių vaikų šeimoje susirgo vienas, pats jauniausias, o kitiems tebuvo sloga ir net neprireikė antibakterinių vaistų“, – pasakoja gydytoja.

Vaikų gydytojos teigimu, plika akimi neįmanoma nustatyti, kuris žmogus yra meningokoko bakterijos nešiotas, o kuris – ne. Todėl, I. Skurvydienės teigimu, keista, kai prieš skiepus pasisakančios mamos kartoja, kad savo vaiką augins taip, kad jis tikrai nesusirgs.

„Mama įsivaizduoja, kad kol vaikas yra namuose, nieko nenutiks. Betgi tas vaikas gali užsikrėsti ir nuo mamos. Jei keliaujate su vaiku atostogauti, turite žinoti, kad lėktuvo keleiviai keletą valandų kvėpuoja tuo pačiu oru, ir niekada nežinote, kas šalia jūsų atsisės – sveikas žmogus, sergantis ar infekcijos nešiotas. Tėvams reikia domėtis liga, pasitikėti sveikatos apsaugos sistema ir valstybe, suteikiančia galimybę nemokamai paskiepyti kūdikius,“ – konstatuoja I. Skurvydienė.

Pataria konsultuotis su šeimos gydytoju

Kaip rodo naujausi tyrimų bendrovės „Spinter“ apklausos duomenys, beveik du trečdaliai (62 proc.) tėvų, auginančių iki 10 m. vaikus, teigia žinantys nepakankamai, kad susidarytų objektyvią nuomonę apie ligą ir jos keliamą grėsmę.

Medikų teigimu, gyvybės pavyktų išsaugoti, jeigu daugiau žmonių išvystų ir žinotų ligos padarinius. Deja, bet nemaža visuomenės dalis yra tik šiek tiek girdėjusi apie meningokoką B, nežino, kokios gali būti skaudžios komplikacijos, turinčios įtakos visam likusiam gyvenimui. Ligą išgyvenusiems asmenims gali būti amputuotos galūnės, ant kūno išlikti daugybiniai randai, galimas dalinis ar visiškas klausos praradimas, traukuliai. Minėti sunkūs liekamieji reiškiniai išsivysto vienam iš penkių išgyvenusiujų šią infekciją.

Kiekviena nepasiskiepijusi šeima yra rizikooje. Infekcija plinta oro lašeliniu būdu uždarose patalpose, žmonių susibūrimo vietose ar artimai bendraujant su sergančiu ar bakterijos nešiotu.

Lietuvoje vakcina nuo meningokokinės B tipo infekcijos į valstybės vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių įtraukta nuo 2018 m. liepos, ja nemokamai skiepijami kūdikiai nuo 3 mėn. amžiaus. Tačiau rizika susirgti išlieka ypač didelė iki 5 metų amžiaus, todėl tokio amžiaus vaikus auginantys tėvai turėtų konsultuotis su savo šeimos gydytoju ir apsvarstyti vakcinaciją savo lėšomis.

Pasak medikų, šeimos ir vaikų ligų gydytojai yra pagrindinis informacijos šaltinis. Jie turi sukaupę daugiausiai kompetencijos profesionaliai konsultuoti dėl skiepų ir plačiau papasakoti apie ligą.

Dėl detalesnės informacijos apie skiepus prašome kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą.

„Čia tik Lėlė“ – šviečiamoji iniciatyva visuomenei, skatinanti tėvus ir globėjus kuo daugiau sužinoti apie pavojingą meningokoko B infekciją, jos padarinius ir naujausias apsaugos galimybes. Plačiau sužinokite čia: www.meningokokas.lt.

GSK – viena pirmaujančių pasaulyje farmacijos ir sveikatos priežiūros bendrovių, siekianti gerinti žmonių gyvenimo kokybę ir dirbanti tam, kad žmonės jaustųsi geriau, gyventų ilgiau ir nuveiktų daugiau. Daugiau informacijos rasite www.gsk.com

